

Københavns Universitet

Ordinationsmønstre i økologiske besætninger

Kruse, Amanda Brinch

Published in:
Svin

Publication date:
2019

Citation for published version (APA):
Kruse, A. B. (2019). Ordinationsmønstre i økologiske besætninger. Svin, 44-46.

Ordinationsmønstre i økologiske besætninger

Fokus: Forskningsprojekt undersøger ordinationsmønstre for antibiotika i økologiske besætninger

Konklusion

Ordinationsmønstre afviger inden for henholdsvis økologisk og konventionel produktion. Ens for begge er dog, at mave-tarmlidelser hos smågrise er den hyppigst anvendte indikation.

Af Amanda Kruse, specialkonsulent, amkr@seges.dk

Seges Svineproduktion og Københavns Universitet er i et projekt finansieret af Svineafgiftsfonden gået sammen om at se på antibiotikadata fra økologiske svinebesætninger. Der er indhentet antibiotikaregistreringer fra VetStat og registrerede dyreenheder fra CHR. I 2016 var der i alt 122 registrerede CHR-numre med økologiske svin i Danmark, hvilket svarer til knap to pct. af det totale antal svinebesætninger registreret i CHR. Størstedelen af de økologiske besætninger har kun få regi-

strerede dyreenheder, og de økologiske grise udgør således kun 0,8 pct. af det samlede antal grise registreret i CHR.

Antibiotikaopgørelser

Ud af de 122 økologiske besætninger havde 57 besætninger antibiotikaordinationer i VetStat sidste år. Samlet set blev der til disse besætninger udskrevet antibiotika svarende til 133 kg aktivt stof, hvilket udgør 0,2 pct. af den samlede mængde aktivt stof ordineret samt udleveret eller anvendt til danske grise.

En langt større andel af antibiotika til økologiske svi-

Den økologiske svineproduktion adskiller sig fra den konventionelle på flere områder.

Foto: Amanda Brinch Kruse

nebesætninger er udleveret direkte fra dyrlægen (43 pct. af total kg aktivt stof) sammenlignet med de konventio-

nelle besætninger (0,04 pct.). Disse forskelle kan forklares ved lovgivningen på området, som foreskriver, at økologiske smågrise og slagtesvin kun må behandles med antibiotika én gang i deres levetid og, at det enten er dyrlægen, der behandler, eller landmanden, der får udskrevet recept på medicin til behandling i højst fem dage.

Den resterende medicin må ikke opbevares på bedriften og skal således destrueres eller returneres til apoteket. Der foretages ingen officiel registrering af omfanget af tilbageleveret medicin.

I VetStat registrerer man hele pakninger udleveret på recept fra apoteket, hvorfor der kan være en fejlmargen på

Aldersgruppe	Indikation	Doser/produceret dyr/år		Procentvis fordeling pr. aldersgruppe	
		Konventionel	Økologisk	Konventionel	Økologisk
Smågrise	Mave-tarmlidelser	5,61	0,31	80 %	65 %
	Luftvejslidelser	0,68	0,15	10 %	30 %
	Led-lidelser	0,72	0,03	10 %	5 %
Slagtesvin	Mave-tarmlidelser	1,00	0,19	68 %	54 %
	Luftvejslidelser	0,15	0,02	10 %	7 %
	Led-lidelser	0,32	0,14	22 %	40 %

Tablet 1. Antibiotikaregistreringer for danske svinebesætninger i 2016 opgjort i doser/produceret dyr/år for hhv. smågrise og slagtesvin og de tre hyppigst anvendte indikationer. Der er beregnet doser ud fra Fødevarestyrelsens angivelser. Ifølge L&F blev der i 2016 produceret 31.806.238 svin. Heraf udgør den konventionelle produktion 99 % og den økologiske produktion 0,8 %. De resterende 0,2 % dækker friland, hobbybesætninger o.lign. (Kilde: VetStat, CHR).

opgørelsen, hvis ikke hele pakken benyttes ude i besætningen.

Ligesom i den konventionelle svineproduktion står mavetarm-lidelser hos smågrise i den økologiske produktion for den største andel af det samlede forbrug. Sammenlignet med den konventionelle svineproduktion går en noget større andel antibiotika til luftvejslidelser hos smågrise og til led-lidelser hos slagtesvin i den økologiske produktion (Tabel 1).

Det fremtidige arbejde

I projektets næste fase skal slagtefund i de økologiske besætninger analyseres med henblik på at undersøge, om der er sammenhæng mellem de hyppigst registrerede indikationer i VetStat og slagteanmærkninger i besætningen.

Derudover modtager økologiske landmænd et spørgeskema om omfanget og håndteringen af den overskydende medicin. Herfra forventer man at kunne foretage en mere nøjagtig opgørelse af forbruget.

Sådan gør de i Spanien

Af Poul Bækbo, dyrlæge,
 pb@seges.dk

Spanske besætninger har dannet fortrop og har det seneste år øvet sig på at fravænne grise uden brug af medicinsk zink. Det ligner en succes, selvom det koster på bundlinjen. Da brugen af medicinsk zink skal ophøre inden for de næste fem år og for at høste erfaringer, har svinedyrlæger fra Seges

HusdyrInnovation besøgt spanske svineproducenter. Chefdyrlægen fra ét af disse, COPISO med ca. 36.000 søer, berettede, at deres svineproduktion var uden brug af medicinsk zink og stort set uden antibiotika i foderet. For at nå i mål var mange områder aktiveret såsom øget fravænningsalder (21 til 28 dage), høj grad af smittebeskyttelse, minimal brug af ammesøer og sammenblan-

ding af grisene samt optimering af fravænningsfoderet (gode råvarer, fiskeproteiner, høj fytase, probiotika, syrer og monoglycerider). Det optimerede foder uden zink og antibiotika var 16 pct. dyrere.

Ny PRRS- og APP-test

Af Seges, Laboratorium for Svinesygdomme,
 labkjellerup@seges.dk

Laboratorium for Svinesygdomme tilbyder nu en ny kombineret test, Multiplex Fluorescence Immuno Assay (MFIA, Biovet). I MFIA kan vi analysere for antistoffer mod PRRSV type 1 (EU) og 2 (US), APP 2, APP 6 og APP 12 på en gang. Testen kan via en beregne ratio skelne mellem PRRS typerne, PRRS 1 (EU)

og 2 (US).

Det er valgfrit, hvor mange af analyserne der bestilles i et indsendt blodprøvesæt. Prisen for APP analyserne er 25 kr. pr. stk. PRRS 1 (EU) og 2 (US) kan kun bestilles som en samlet analyse, den koster 50 kr. MFIA analysen er afprøvet på et stort prøvemateriale i 2017, og den er godkendt til brug i både røde og blå besætninger.

På vores nye indsendelses-

seddel2 kan man enten vælge imellem eller kombinere de nye MFIA analyser og de eksisterende gamle ELISA for APP og PRRS (IDEXX).

► Sundhedsstyringen (24.10.17)

► <http://svineproduktion.dk/Services/Laboratoriet/Svin/Blanketter>

Bland ikke jern og mælk

Af Marie Louise M. Pedersen,
 seniorkonsulent, mlp@seges.dk

I en del besætninger får pattegrisene mælkeerstatning via drikkejernskop. Det er nærliggende at tilsætte drikkejern til mælkeerstatningen, men det kan ikke anbefales, fordi 20 pct. af pattegrisene ikke drikker mælkeerstatning. Denne observation er gjort med mælkeekopper, men det må an-

tages, at der er pattegrise, som ikke vil drikke mælkeerstatning, selvom der serveres i en drikkejernskop. Desuden er det forsøgt, og grisene holdt direkte op med at drikke mælken. Det vides ikke, hvordan jernet opløses i mælken, men grisene kan ikke lide det. Det kan heller ikke afvises, at kalk eller andre stoffer i mælken binder jernet, så grisene ikke kan optage det. Tidligere under-

søgelser har dog vist, at grisene får dækket deres jernbehov, når der benyttes drikkejern i vand. Hvis grisenes drikkejernskopper er fyldt med mælk, skal I give jern via injektion, pasta eller strøjern.

Fakta

- I VetStat registreres alle recepter på antibiotika til produktionsdyr i Danmark samt medicin udleveret direkte fra dyrlægerne. Registreringerne opgøres pr. CHR-nummer, aldersgruppe og indikation. Data fra konventionelle svinebesætninger indgår i tidligere forskningsprojekter, mens man indtil nu ikke har kigget på data for økologiske svinebesætninger.

Platzgruppe	Indikator	Ergebnisabweichung (KPI)		Ergebnisabweichung (KPI)	
		Konventionell	Digitalis	Konventionell	Digitalis
Einkauf	Umsatz	0,41	0,31	80 %	80 %
	Servicezeiten	0,60	0,10	15 %	15 %
	Leistungswert	0,72	0,03	10 %	10 %
Eingehende	Umsatz	0,80	0,70	88 %	88 %
	Servicezeiten	0,01	0,01	100 %	100 %
	Leistungswert	0,20	0,10	50 %	50 %